

ЗАТВЕРДЖУЮ
Президент
ЗВО «МНТУ»

Владислав БУГАЙ

2022 року

Ухвалено рішенням Вченої ради
ЗВО «МНТУ»
від « 08 » вересня 2022 року
протокол № 01/2223

Голова Вченої ради

Вероніка ХУДОЛЕЙ

« 08 » вересня 2022 року

Ухвалено рішенням Педагогічної Ради
Фахового коледжу ЗВО «МНТУ»
від « 25 » серпня 2022 року
протокол № 1

Голова Педагогічної ради

Надія ГЛУШКО

« 25 » 08 2022 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ**

(введено в дію з 08 09 2022 року наказ № 75-10 від 08 вересня 2022 року)

Київ - 2022

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників (далі - Положення) Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (далі — ЗВО «МНТУ», Університет) та Фахового коледжу Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (далі — Фаховий коледж ЗВО «МНТУ», Коледж) (ЗВО «МНТУ») та є складовою частиною системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗВО «МНТУ».

1.2. Мета Положення полягає у запровадженні норм та правил етичної поведінки та спілкування між учасниками освітнього процесу, академічної доброчесності та дотриманні стандартів чесної та високопрофесійної діяльності науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти у науково-дослідницькій сфері та освітньому процесі.

1.3. Положення визначає принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності, порядок перевірки та критерії оцінювання академічного плагіату, види порушень норм і правил академічної доброчесності, заходи їх попередження, виявлення відповідальності за їх порушення, права учасників освітнього процесу, стосовно яких виявлено факт порушення академічної доброчесності, організацію роботи Комісії з питань академічної доброчесності.

1.4. Положення базується на нормах Бухарестської Декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні та розроблено відповідно до Конституції України та законів України: «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. № 2745-VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII; «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145- VIII; «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII; «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», «Про видавничу справу», Цивільного Кодексу України, Етичного кодексу ученого України, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінетом Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, листа МОН України від 24 жовтня 2017 р. №1/9-565 «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти», «Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності», затверджених рішенням НАЗЯВО від 29 жовтня 2019 р. (протокол № 11), Статуту ЗВО «МНТУ», Положень та локальних нормативних документів Коледжу й Університету.

1.5. Академічна спільнота ЗВО «МНТУ» визнає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів і зобов'язана дотримуватися загальновизнаних норм етики, моралі, стандартів у сферах освітньої, науково-дослідної і виховної діяльності.

1.6. Система забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗВО «МНТУ» і

містить: 1) заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти із поняттями та вимогами академічної доброчесності, зокрема, вимогами до виконання письмових робіт; 2) механізми виявлення порушень академічної доброчесності здобувачів освіти; 3) порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності.

1.7. Вимоги цього Положення поширюються на всіх учасників освітнього процесу і є обов'язковими до виконання.

II. ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ТЕРМІНИ

Автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічний плагіат - привласнення та оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Академічне хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою неправомірної вигоди в освітньому процесі.

Академічне шахрайство - підроблення підписів в офіційних документах (відомостях, індивідуальних навчальних планах, актах, звітах, угодах тощо), проходження процедури контролю знань підставними особами; використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо); здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності.

Здобувачі вищої освіти - студенти, слухачі, стажисти, аспіранти, докторанти, інші особи, які здобувають вищу освіту за будь-яким видом та формою здобуття вищої освіти в Університеті.

Здобувачі фахової передвищої освіти - студенти, слухачі, інші особи, які здобувають фахову передвищу освіту за будь-яким видом та формою фахової передвищої освіти в Коледжі.

Етика академічних взаємовідносин — сукупність встановлених і визнаних освітньою і науковою спільнотами правил моралі науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти ЗВО «МНТУ».

Корупційні діяння - використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду контролю або переваг у роботі.

Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Несанкціонована співпраця - надання навмисної чи усвідомленої допомоги (чи їх спроба), придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо).

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, списування, імітація освітньої та наукової діяльності; неправдиве співавторство, свідоме викривлення посилань на джерела, свідоме викривлення інформації, що міститься у джерелах, на які зроблені посилання тощо.

Освітня діяльність - діяльність суб'єкта, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Освітній процес - система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей; це інтелектуальна, творча діяльність у сфері освіти і науки, що проводиться у закладі освіти через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Парафраза - переказ, виклад першоджерела своїми словами.

Першоджерело - безпосереднє джерело певних відомостей або оригінальна основоположна праця (опублікований текст інших авторів), що містить первинну інформацію.

Плагіат - привласнення та оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Твір - сукупність ідей, думок та образів, інформації, як результат інтелектуальної (в тому числі наукової) творчої діяльності автора або колективу авторів, представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), кваліфікаційна робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота тощо) або в усній формі (виступи, лекції, промови та інші усні твори).

Текстове запозичення - дослівне відтворення тексту першоджерела.

Унікальність твору - це виражене у відсотках, співвідношення частини твору, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального обсягу твору.

Унікальність тексту роботи (матеріалу) - наявність в роботі (матеріалі) текстів, таблиць, ілюстративних матеріалів, в яких відсутні текстові запозичення та парафрази.

Учасники освітнього процесу - це здобувачі освіти, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, батьки здобувачів освіти; фізичні особи, які провадять освітню і наукову діяльність; інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітнього процесу у порядку, що встановлюється ЗВО «МНТУ».

Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

ІІІ. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. В основу принципу та механізму академічної доброчесності покладені права і свободи людини, які закладають підґрунтя для формування розумної, обізнаної та відповідальної особистості та забезпечують високу якість результатів освітньої та наукової діяльності, стимулюють творчість та інновативність в суспільстві.

3.2. Основоположними принципами взаємовідносин учасників освітнього процесу є чесність, порядність, правда, гідність, добросовісність, справедливість, прозорість, повага і довіра, рівноправність і толерантність, законність, відповідальність та культура поведінки, професійна компетентність та недискримінаційність.

3.2.1. **Принцип чесності, гідності і добросовісності.** У своїй діяльності всі учасники освітнього процесу прагнуть до знань, обізнаності та кращих практик чесної поведінки, гідного поводження в суспільстві та добросовісного дотримання вимог чинного законодавства, нормативних актів Фахового коледжу та Університету, процедур та стандартів якості, відповідають за результати своєї діяльності, добросовісно виконуючи взяті на себе зобов'язання, що сприяє прозорості, підзвітності та вільному вираженню поглядів. Кожний учасник освітнього процесу мусить особисто дотримуватися принципу чесності, гідності та добросовісності і лише потім спонукати інших учасників освітнього процесу утримуватися від брехні, обману, шахрайства, крадіжок та інших форм нечесної та ганебної поведінки,

які підривають довіру до якості освіти та науки.

3.2.2. Принцип справедливості, рівноправності та недискримінаційності. Всі учасники освітнього процесу визнають та поважають особистість кожної людини, незалежно від її соціального, наукового чи громадського статусу, віку, статі, расової чи етнічної приналежності, є рівними в своїх правах та діють справедливо в рамках норм поведінки, прийнятих в суспільстві. Справедливість у викладанні, оцінці освітніх досягнень здобувачів вищої освіти, наукових дослідженнях, кар'єрному просуванні, отриманні будь-яких нагород, відзнак, ступенів, повинна ґрунтуватися на законних, прозорих, справедливих, передбачуваних, послідовних, неупереджених і об'єктивних критеріях.

3.2.3. Принцип поваги, довіри та толерантності. Всі учасники освітнього процесу в основу своїх відносин покладають взаємну довіру та повагу до себе, інших, освітнього процесу та досліджень, а також визнають розмаїття та багатоманітність результатів діяльності кожної людини, сприяючи вільному обміну інформацією та ідеями, залучаючи до співпраці, творчості та індивідуального розвитку. Вільний обмін ідеями і свобода висловлювань базуються на взаємній повазі, яку поділяють всі учасники освітнього процесу, незалежно від віку, статі та статусу в освітній та науковій ієрархії. Всі учасники освітнього процесу з повагою та доброзичливо ставляться до інших, їхніх думок, поглядів, переконань тощо.

3.2.4. Принцип компетентності й професіоналізму. Всі учасники освітнього процесу ЗВО «МНТУ» зобов'язані здійснювати свою діяльність на високому професійному рівні, постійно підвищувати науковий і освітній рівні - «від освіти на все життя - до освіти протягом усього життя».

3.3. Культура поведінки здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.

3.3.1. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми та індивідуального навчального плану, дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом вищої освіти для відповідного рівня; мають бути ввічливими і коректними, дотримуватися норм етикету у кожній окремій життєвій ситуації, уникаючи конфліктів та будь-яких дій, що ображають особистість, унеможлиблювати використання ненормативної, нецензурної лексики, грубих і образливих фраз.

3.3.2. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності; мати почуття міри і такту, уникаючи авторитарності та категоричності, погроз, примушення чи насильства. Натомість вони мають постійно дбати про культуру мови і спілкування.

3.3.3. Здобувачі освіти та науково-педагогічні, наукові і педагогічні працівники мають поводитися тактовно, стримано, зберігати самоконтроль і витримку, уникаючи проявів негативних емоційних реакцій, що принижують людську честь і гідність.

IV. ДОТРИМАННЯ ТА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Учасники освітнього процесу у своїй діяльності мають **дотримуватися** загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, вимоги всіх видів контролю, передбачених для кожного освітнього компонента освітньої програми;
- посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватися норм чинного законодавства України про авторське право та суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- науково-педагогічні, наукові і педагогічні працівники мають контролювати дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та об'єктивно оцінювати результати їх навчання.

4.2. **Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими і педагогічними працівниками ЗВО «МНТУ» передбачає:**

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- формування нульової толерантності до проявів академічного шахрайства;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

4.3. **Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти ЗВО «МНТУ» передбачає:**

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань усіх видів контролю, передбачених для кожного освітнього компонента освітньої програми задля досягнення очікуваних результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

4.4. *Основними формами порушення академічної доброчесності*

вважається:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- імітація освітньої та наукової діяльності;
- неправдиве співавторство;
- свідоме викривлення посилань на джерела, свідоме викривлення інформації, що міститься у джерелах, на які зроблені посилання;
- проходження процедур контролю та оцінювання результатів навчання підставними особами;
- продаж, поширення, постінг або публікація курсів лекцій, роздаткових матеріалів, записів або іншої інформації, наданої викладачем, а також використання їх для будь-яких комерційних цілей без письмового дозволу викладача;
- симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів;
- отримання копії екзаменаційних білетів, питань чи завдань раніше, ніж буде дозволено викладачем;
- недозволене співробітництво, зокрема при виконанні студентських проектів, що подаються як результати самостійної роботи;
- використання недозволеної допомоги при виконанні індивідуальних та контрольних завдань;
- повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність з інших навчальних дисциплін, без дозволу науково-педагогічного чи педагогічного працівника (іноді це розглядають як різновид самоплагіату);
- підробка підписів в офіційних документах (відомостях, індивідуальних навчальних планах, актах, звітах, угодах тощо);
- надання відгуків або рецензій на наукові чи навчальні роботи без належного проведення їх експертизи;
- надання співробітниками ЗВО «МНТУ» недостовірної інформації про заклад, його освітні програми, систему оцінювання, результати навчання, конкурси тощо;
- неправдиві повідомлення здобувачів освіти про події, які вимагають припинення освітнього процесу, перенесення контрольних заходів тощо (техногенні аварії, стихійні лиха, загроза вибуху тощо).

4.5. Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу досягається шляхом функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

4.6. Академічним плагіатом вважається:

- *дослівне запозичення текстових фрагментів* без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);

- *перефразування тексту джерела* у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- *подання як власних робіт* (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, рефератів тощо), *виконаних на замовлення іншими особами*, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;

- *унесення незначних правок* у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) без належного цитування.

4.7. Вирізняють такі основні різновиди академічного плагіату:

- *агрегатор* - текст та /або ілюстрації мають належне оформлення цитат, але майже не містять оригінальних думок, власного внеску автора (стосується лише наукових робіт, де обов'язковою частиною є авторські дослідження);

- *використання інформації* (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела *без посилання на це джерело*,

- *гібрид* - поєднання цитованих джерел і скопійованих матеріалів (тексту, ілюстрацій) без посилання;

- *кловування* - копіювання, точне відтворення (слово в слово) чужого тексту та/або запозичення ілюстрацій з наступним представлення їх як авторських;

- *компіляція* - створення значного масиву тексту шляхом копіювання з різних джерел без унесення в нього змін і посилань на авторів;

- *копіювання* - матеріал містить значну частину тексту та (або ілюстрації) одного джерела без змін;

- *«знайти-замінити»* - зберігається основний текст джерела зі зміною ключових слів і фраз;

- *мешап* - мікс (змішування) скопійованих матеріалів із кількох джерел;

- *парафраза* - переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає у заміні слів і знаків без посилання на джерело;

- *ремікс* - парафраза матеріалів кількох джерел упорядковуються так, щоб текст виглядав цілісним;

- *ретвіт* - текст містить належне цитування, але, по суті, дублює формулювання та/або структуру першоджерела (стосується лише наукових

робіт, де обов'язковою частиною є авторські дослідження).

4.8. З метою унеможливлення порушення принципів академічної доброчесності **здобувач освіти має набути у ЗВО «МНТУ» певні компетентності із академічної доброчесності, зокрема, здатність:**

- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- самостійно виконувати навчальні завдання;
- коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до цих;
- оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами, та інші

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Учасники освітнього процесу несуть цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність за недоброчесну поведінку.

5.2. Порушення академічної доброчесності тягне за собою *цивільно-правову* відповідальність, що визначається Цивільним кодексом України, та *дисциплінарну* відповідальність, що визначається внутрішніми нормативними документами ЗВО «МНТУ», до розробки та впровадження яких залучаються представники органів студентського самоврядування в частині їх відповідальності.

5.3. **Порушення академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими і педагогічними працівниками ЗВО «МНТУ» можуть мати наслідком:**

- винесення попередження;
- відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення почесних звань, нагород, присуджених ЗВО «МНТУ»;
- відмову в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- відмову у здійсненні наукового керівництва кваліфікаційними та науковими роботами особам, які вчинили порушення академічної доброчесності;
- позбавлення права брати участь у роботі колегіальних органів управління ЗВО «МНТУ» або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи обіймати визначені законом посади.

5.4. Порушення академічної доброчесності здобувачами освіти ЗВО «МНТУ» можуть мати наслідком

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, модульного контролю, атестації, курсової роботи тощо;

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, атестація тощо);

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;

- позбавлення наданих ЗВО «МНТУ» пільг з оплати навчання;

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача освіти про вчинене порушення;

- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;

- відрахування з ЗВО «МНТУ» (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту).

-

VII. ЗАХОДИ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ЗВО «МНТУ»

8.1. Попередження порушень принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітньому і науковому середовищі ЗВО «МНТУ» здійснюють посадові особи та структурні підрозділи відповідно до своїх повноважень.

8.2. В ЗВО «МНТУ» реалізується комплекс профілактичних заходів, основні з яких полягають в:

- обов'язковому систематичному інформуванні здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників ЗВО «МНТУ» про необхідність дотримання вимог чинного законодавства і нормативних актів ЗВО «МНТУ», які регламентують питання академічної доброчесності, правил академічної та професійної етики;

- ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із нормами цього Положення;

- організації заходів з популяризації основ інформаційної культури;

- включення відповідного освітнього контенту до програм навчальних дисциплін, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій для здобувачів освіти та в інші способи, що не суперечать чинному законодавству;

- розповсюдженні методичних просвітницьких матеріалів;

- залучення кураторів академічних груп, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників до пропагування принципів академічної доброчесності;
- проведенні для учасників освітнього процесу циклу тренінгів з основ академічного письма, етики та доброчесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій, з проектно-орієнтованої діяльності в науковій та підприємницькій діяльності;
- формуванні завдань для індивідуальних навчальних та науково-дослідних і кваліфікаційних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;
- розповсюдженні методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах джерела та літературу;
- щорічному проведенні заходів з питань впровадження академічної доброчесності в освітню і наукову діяльність ЗВО «МНТУ» для учасників освітнього процесу;
- створенні інформаційних та методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню плагіату;
- створенні та розміщенні матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності;
- розміщенні в інституційному репозитарії кваліфікаційних робіт здобувачів освіти (в обов'язковому порядку після їх захисту), наукових та методичних робіт співробітників ЗВО «МНТУ» для забезпечення прозорості, чесності, відповідальності та інших принципів академічної доброчесності.

8.3. З метою забезпечення якості освітньої та наукової діяльності в ЗВО «МНТУ» обов'язковій перевірці на плагіат підлягають:

- твори, створені здобувачами освіти всіх рівнів: кваліфікаційні роботи, курсові роботи, організацію перевірки яких здійснюють голови відповідних циклових комісій/завідувачі відповідних кафедр;
- науково-методичні праці, авторами яких є науково-педагогічні, наукові і педагогічні, працівники ЗВО «МНТУ»: підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки, монографії;
- твори, такі як рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів) ЗВО «МНТУ».

8.4. Перевірка на плагіат проводиться за допомогою спеціалізованих програмно-технічних засобів з метою визначення неповторності, оригінальності та унікальності роботи.

8.6. Висновки перевірки твору на плагіат, сформовані спеціалізованим програмним забезпеченням, передаються для подальшого розгляду на засіданнях педагогічної ради Коледжу/ Вченої ради Університету, директорату Коледжу /ректорату Університету, циклових комісій Коледжу/ кафедр Університету, оргкомітетів конференцій.

8.5. Висновки про плагіат в творах здобувачів освіти (таких як

кваліфікаційні роботи, курсові роботи, реферати, есе тощо) прикріплюються до твору і зберігаються разом з твором.

8.6. Висновки про плагіат в творах, таких як рукописи статей, тези доповідей, які надходять до оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів) ЗВО «МНТУ», зберігаються у керівників структурних підрозділів, які організують відповідні заходи та у редакційних колегах наукових періодичних видань.

VI. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Порядок визначається педагогічною радою Коледжу / вченою радою Університету з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»; «Про авторське право і суміжні права; «Про запобігання корупції», Цивільного кодексу України та інших спеціальних законів України.

6.2. Питання про виявлення факту порушення академічної доброчесності здобувачами освіти розглядають науково-педагогічні та педагогічні працівники, які викладають певну навчальну дисципліну, гарант відповідної освітньої програми та голова випускової циклової комісії Коледжу/ завідувач кафедри Університету у присутності здобувача освіти.

6.3. При розгляді питання про виявлення факту порушення академічної доброчесності здобувач освіти отримує повідомлення про місце, час та процедуру розгляду факту порушення академічної доброчесності та притягнення його до відповідальності. Повідомлення надсилається через всі доступні канали електронного зв'язку (електронну пошту, месенджери), які ідентифікують відправника та отримувача, дозволяють зберегти відправлену інформацію та переконатися, що студент її отримав. Повідомлення за допомогою телефонного дзвінка має супроводжуватися аудіозаписом розмови.

6.4. Відсутність здобувача освіти, повідомленого про час та місце розгляду питання, не є перешкодою для вирішення питання по суті. Здобувач освіти інформується про ухвалене рішення.

6.5. У випадку отримання адміністрацією ЗВО «МНТУ» інформації про наявність порушень у статті, тезах виступу на конференції або на іншому науковому заході, конкурсній роботі чи будь-якій іншій науковій чи навчальній праці фактів академічного плагіату, створена наказом директора Коледжу/президента Університету Комісія з питань академічної доброчесності перевіряє цю інформацію та вносить пропозиції директору Коледжу/президенту (ректору) Університету.

6.6. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про нехтування нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо

встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6.7. Науково-педагогічні, наукові і педагогічні працівники контролюють забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності.

6.8. Дотримання академічної доброчесності здобувача освіти при виконанні:

- всіх видів контролю та атестації здобувача здійснюють науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники (викладачі) та екзаменаційна комісія;

- індивідуальних науково-дослідних завдань, зокрема - курсових робіт здійснює науковий керівник;

- кваліфікаційних робіт чи дисертацій забезпечують науковий керівник, (консультант) та особа, яка відповідає за перевірку кваліфікаційних робіт на відповідність вимогам академічної доброчесності.

6.9. За дії (бездіяльність), що визнані цим Положенням порушенням академічної доброчесності, особа, стосовно якої порушено питання про нехтування нею академічною доброчесністю, може бути притягнута до інших (окрім встановлених Положенням) видів відповідальності, встановлених чинним законодавством України.

VIII. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. З метою виконання норм цього Положення в ЗВО «МНТЦ» створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

7.2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, Цивільним Кодексом України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Етичним кодексом Вченого України, Статутом ЗВО «МНТУ», та іншими нормативно-правовими актами чинного законодавства України та нормативними актами ЗВО «МНТУ».

7.3. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення норм цього Положення та надавати директору Коледжу/ректору Університету пропозиції щодо накладання відповідних стягнень.

7.4. Склад Комісії затверджується наказом директора

Коледжу/президента ЗВО «МНТУ».

До складу Комісії *за посадами* можуть входити:

Для Університету

проректор з науково-методичної роботи;

директор наукової бібліотеки;

завідувач аспірантури;

начальник науково-методичного відділу;

голова Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених ЗВО «МНТУ» ,

голова студентської ради ЗВО «МНТУ».

Для Коледжу

заступник директора з навчально-методичної роботи;

директор наукової бібліотеки;

начальник науково-методичного відділу;

голова студентської ради.

За згодою можуть запрошуватися: голови циклових комісій/ завідувачі кафедр, гаранті освітніх програм, керівники науково-дослідних тем, куратори академічних груп, а також інші науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники, відповідальні за навчальну, наукову, методичну та організаційну роботу.

7.5. Основними завдання Комісії є:

- організаційно-методичне забезпечення виконання прийнятих в ЗВО «МНТУ» стандартів академічної доброчесності;
- виявлення порушень принципів і правил академічної доброчесності з боку учасників освітнього процесу;
- розгляд скарг про підозру в застосуванні неетичних дій і засобів у навчальній та науковій діяльності;
- надання пропозицій адміністрації ЗВО «МНТУ» щодо притягнення порушників академічної доброчесності до відповідальності й застосування щодо них відповідних стягнень.

7.6. Будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

7.7. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника голови та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар.

7.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які скликаються за необхідності вирішення оперативних та нагальних питань. Засідання вважаються повноважними, якщо на них присутні *2/3 від складу Комісії за посадами*.

7.9. Рішення приймається відкритим голосуванням та вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на

засіданні Комісії.

7.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар Комісії. Комісія не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою Коледжу/вченою радою Університету.

7.11. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі **обґрунтовані** факти порушення академічної доброчесності чи наміри про можливість такого порушення, може звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

7.12. *Голова Комісії відповідає за дотримання конфіденційності інформації щодо персональних даних особи-заявника.*

7.13. На засідання Комісії, на якому розглядаються факти порушення академічної доброчесності, обов'язково запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення нею академічної доброчесності.

7.14. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у формі висновків щодо порушення чи не порушення академічної доброчесності. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору Коледжу/ ректору Університету для прийняття відповідного впливу.

7.15. **Повноваження** Комісії:

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження щодо якості освіти та наукової діяльності Коледжу/ Університету, у тому числі - здійснювати щорічний моніторинг стану академічної доброчесності окремо в розрізі здобувачів освіти та науково-педагогічних, педагогічних працівників;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики серед учасників освітнього процесу;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження норм та принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності;
- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо фактів порушення академічної доброчесності та готувати відповідні висновки;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм та принципів академічної доброчесності;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ЗВО «МНТУ».

ІХ. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

9.1. У разі незгоди з результатами перевірки на плагіат автор (автори) твору, що перевірявся, має (мають) право на апеляцію.

9.2. Апеляційна скарга подається особисто автором (авторами) твору на ім'я Голови Комісії з питань академічної доброчесності у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

9.3. В апеляційній скарзі необхідно вказати ПІБ, усі контактні дані, циклову комісію Коледжу/ кафедру Університету, посаду (для науково-педагогічних та педагогічних працівників), спеціальність, курс, освітню програму, рішення циклової комісії/ кафедри Університету, що оскаржуються; у чому полягає неправомірність рішення з обґрунтуванням і відповідним запереченням; клопотання особи, яка подала скаргу; перелік документів та інших матеріалів, що додаються до скарги.

9.4. Для розгляду апеляційної скарги до складу Комісії з питань академічної доброчесності можуть включатися, за їх згодою, інші особи, які не є працівниками ЗВО «МНТУ».

9.5. Апеляція розглядається Комісією протягом сімох робочих днів після подання заяви. Висновки Комісії оформлюються відповідним протоколом.

9.6. Розгляд апеляційних скарг відбувається відкрито, у присутності здобувача освіти, НПП та (або) його представника. Відсутність здобувача освіти, НПП та (або) його представника, яких було повідомлено про час та місце засідання, не може бути перешкодою для розгляду апеляційної скарги.

9.7. Рішення Комісії з питань академічної доброчесності ЗВО «МНТУ» ухвалюється за відсутності осіб, які не належать до складу комісії.

9.8. За результатами розгляду скарги Комісія може ухвалити наступні варіанти рішень:

- задовольнити скаргу та скасувати рішення циклової комісії Коледжу/ кафедри Університету про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до відповідальності;

- змінити рішення циклової комісії Коледжу/ кафедри Університету про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до відповідальності;

- відмовити у задоволенні апеляційної скарги.

9.9. Рішення (висновки) Комісії з питань академічної доброчесності оформлюється у формі протоколу засідання, підписується головою та секретарем і набуває чинності з моменту його ухвалення. У протоколі мають бути наведені доводи, на підставі яких комісія ухвалила рішення.

9.10. Копія протоколу надається здобувачу освіти, науково-педагогічному, педагогічному працівнику або його представнику.

9.11. Оскарження рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до відповідальності у судовому порядку може відбуватися відповідно до вимог чинного законодавства України протягом тижня з моменту повідомлення здобувача освіти, науково-

педагогічного, педагогічного працівника про рішення циклової комісії Коледжу/ кафедри Університету щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до відповідальності.

Х. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення погоджується головою студентської ради Коледжу/ Університету, представником трудового колективу ЗВО «МНТУ», погоджується педагогічною радою Коледжу, затверджується рішенням вченої ради Університету» та вводиться в дію наказом президента ЗВО «МНТУ».

10.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи ЗВО «МНТУ» в межах своїх повноважень, установлених в посадових інструкціях.

10.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням вченої ради Університету та вводяться в дію наказом президента ЗВО «МНТУ».

10.4. Учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з цим Положенням після його затвердження та оприлюднення. У подальшому - науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники ЗВО «МНТУ» ознайомлюються з цим Положенням у день прийому на роботу у відділі кадрів та архівної справи і можуть підписати запропоновану Декларацію, форма якої наведена у Додатку 1, здобувачів освіти ознайомлюють з цим Положенням протягом двох місяців з початку занять гаранті освіти програм/ голови циклових комісій Коледжу/ завідувачі кафедр Університету та пропонують їм підписати Декларацію, форма якої наведена у Додатку 2. Підписані Декларації зберігаються в особових справах працівників/ здобувачів освіти. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники ЗВО «МНТУ», здобувачі освіти повинні знати і дотримуватися норм цього Положення. Незнання цих норм не звільняє від відповідальності за їх невиконання.

Додаток 1

до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

працівника Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

Я, _____,
(ПІБ повністю)

як член академічної спільноти Університету, підписуючи цю Декларацію, ЗАЯВЛЯЮ, що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, Кодексу академічної етики Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись загальнолюдськими нормами людяності й моралі, нормами законодавства України, етичними вимогами до професійної, освітньої та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету;
- не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації Університету;
- запобігати та протидіяти проявам порушення академічної доброчесності представниками академічної спільноти;
- не надавати неправомірну допомогу у професійній та науковій діяльності;
- використовувати лише достовірні джерела інформації, не вдаватися до фальсифікації чи фабрикування даних;
- не плагіювати (у т.ч. не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела);
- не користуватися неправомірною вигодою, не вимагати і не брати хабарів.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

Структурний підрозділ Університету _____

Посада _____

_____ Дата

_____ Підпис

Додаток 2

до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

здобувача вищої освіти Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

Я, _____,
(ПІБ повністю)

як член академічної спільноти Університету, підписуючи цю Декларацію, ЗАЯВЛЯЮ, що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, Кодексу академічної етики Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись загальнолюдськими нормами людяності й моралі, нормами законодавства України, етичними вимогами до професійної, освітньої та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету;
- не брати участь у діяльності, яка пов'язана з нечесністю (не підроблювати та не використовувати підроблених документів, що стосуються навчання; не списувати та не використовувати шпаргалки чи інші підказки під час форм контролю);
- не плагіювати (не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела);
- не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність мого навчання;
- не пропонувати та не надавати членам академічної спільноти Університету неправомірну вигоду.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

Курс, група, форма здобуття освіти _____

Спеціальність/ освітня програма _____

_____ Дата

_____ Підпис

Продовження додатку 2

до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

здобувача фахової передвищої освіти Фахового коледжу Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

Я, _____,
(ПІБ повністю)

як член академічної спільноти Коледжу, підписуючи цю Декларацію, ЗАЯВЛЯЮ, що буду здійснювати власну освітню, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, Кодексу академічної етики Коледжу найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись загальнолюдськими нормами людяності й моралі, нормами законодавства України, етичними вимогами до професійної, освітньої діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Коледжу;
- не брати участь у діяльності, яка пов'язана з нечесністю (не підроблювати та не використовувати підроблених документів, що стосуються навчання; не списувати та не використовувати шпаргалки чи інші підказки під час форм контролю);
- не плагіювати (не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела);
- не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність мого навчання;
- не пропонувати та не надавати членам академічної спільноти Коледжу неправомірну вигоду.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Коледжу згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

Курс, група, форма здобуття освіти _____

Спеціальність/ освітня програма _____

_____ Дата

_____ Підпис